

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2000 M. GRUODŽIO 27 D. ĮSAKYMO NR. 374
„DĖL PRIVALOMŲJŲ GRIKIŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMŲ“
PAKEITIMO**

2010 m. lapkričio 26 d. Nr. 3D-1034
Vilnius

Atsižvelgdamas į Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. gegužės 24 d. įsakymu Nr. 3D-490 (Žin., 2010, Nr. [61-3012](#)), 9.43 punktą,

pakeičiu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 27 d. įsakymą Nr. 374 „Dėl Privalomųjų grikių sėklos kokybės reikalavimų“ (Žin., 2001, Nr. [3-55](#); 2010, Nr. [89-4716](#)) ir išdėstau jį nauja redakcija:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL PRIVALOMŲJŲ RINKAI TIEKIAMOS GRIKIŲ SĖKLOS KOKYBĖS
REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 (Žin., 1998, Nr. [83-2327](#); 2010, Nr. [125-6405](#)), 15.5 punktu ir siekdamas užtikrinti kokybišką grikių sėklos dauginimą ir tiekimą rinkai,

tvirtinu Privalomųjų rinkai tiekiamos grikių sėklos kokybės reikalavimų aprašą (pridedama).“

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

KAZYS STARKEVIČIUS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2000 m. gruodžio 27 d.
įsakymu Nr. 374
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2010 m. lapkričio 26 d.
įsakymo Nr. 3D-1034 redakcija)

PRIVALOMŲJŲ RINKAI TIEKIAMOS GRIKIŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMŲ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Privalomųjų rinkai tiekiamos grikių sėklos kokybės reikalavimų aprašas (toliau – reikalavimų aprašas) parengtas įgyvendinant 1966 m. birželio 14 d. Tarybos direktyvą 66/402/EEB dėl prekybos javų sėkla (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 1 tomas, p. 66) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. birželio 26 d. Komisijos direktyva 2009/74/EB (OL 2009 L 166, p. 40), 2000 m. gegužės 8 d. Tarybos direktyvą 2000/29/EB dėl apsaugos priemonių nuo augalams ir augaliniams produktams kenksmingų organizmų įvežimo į Bendriją ir išplitimo joje (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 29 tomas, p. 258) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. sausio 8 d. Komisijos direktyva 2010/1/ES (OL 2010 L 7, p. 17), 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvą 2002/53/EB dėl bendrojo žemės ūkio augalų veislių katalogo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 36 tomas, p. 281) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) 1829/2003 (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 32 tomas, p. 432).

2. Reikalavimų aprašo tikslas – užtikrinti kokybiškos grikių sėklos (toliau – sėklos) dauginimą siekiant ją tiekti rinkai.

3. Reikalavimų aprašas privalomas fiziniams ir juridiniams asmenims (toliau – asmenys), užsiimantiems grikių sėklos dauginimu ir tiekimu rinkai.

4. Reikalavimų aprašas taikomas superelitinei, elitinei, sertifikuotai pirmos ir antros reprodukcijos grikių veislių sėklai.

5. Reikalavimų aprašas netaikomas sėklai, kuri skirta eksportuoti į trečiąsias šalis.

II. ŠIAME REIKALAVIMŲ APRAŠE VARTOJAMOS SĄVOKOS

6. Reikalavimų apraše vartojamos sąvokos:

Grikių sėklinio pasėlio aprobavimas – grikių sėklinio pasėlio veislinių savybių patikrinimas lauke, siekiant nustatyti pasėlio tinkamumą tam tikros veislės ir kategorijos grikių sėklai išauginti.

Įgaliotasis aprobuotojas – asmuo, turintis Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos suteiktą leidimą aprobuoti sėklinius pasėlius.

Įgaliotasis bandinių ėmėjas – asmuo, turintis Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos leidimą imti sėklos bandinius iš sėklos siuntų.

Įgaliotoji laboratorija – laboratorija, turinti Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos leidimą atlikti sėklos kokybės tyrimus.

Kontrolinis bandinys – sėklos bandinys, paimtas oficialiojo bandinių ėmėjo iš paruoštos sėklos siuntos, kuriai jau yra išduotas kokybės dokumentas arba iš kurios yra paimtas bandinys kokybės dokumentui gauti.

Oficialioji laboratorija – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos laboratorija, kurioje atliekami sėklos kokybės tyrimai.

Oficialiosios priemonės – priemonės, kurias taiko Valstybinė augalininkystės tarnyba prie

Žemės ūkio ministerijos, tiekėjo prašymu aprobuodama pasėlius, atlikdama sėklos kokybės tyrimus, vykdydama vegetacinius bandymus ir kitus su sėklos sertifikavimu susijusius veiksmus.

Oficialusis aprobuotojas – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos specialistas, turintis teisę aprobuoti sėklinius pasėlius.

Oficialusis bandinių ėmėjas – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos specialistas, turintis teisę imti bandinius iš sėklos siuntų.

Oficialioji priežiūra – priežiūra, kurią atlieka Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, kontroliuodama įgaliotųjų aprobuotojų, bandinių ėmėjų ir laboratorijų darbą.

Kitos šiame reikalavimų apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatyme (Žin., 2001, Nr. [102-3623](#); 2010, Nr. 13-619), Lietuvos Respublikos augalų veislių apsaugos įstatyme (Žin., 2001, Nr. [104-3701](#)).

III. GRIKIŲ SĖKLOS KATEGORIJOS

7. Grikių sėkla pagal kategoriją skirstoma:

7.1. Superelitinė sėkla (sutrumpintai žymima A) – tai sėkla, kuri:

7.1.1. ruošiamą selekcininkų ar jų įgaliotų atstovų pagal veislės palaikymo metodiką;

7.1.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas elitinei sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Valstybinė augalininkystės tarnyba) patvirtino šią atitiktį;

7.1.3. naudojama elitinei arba žemesnių kategorijų sėklai išauginti.

7.2. Elitinė sėkla (sutrumpintai žymima B) – tai sėkla, kuri:

7.2.1. ruošiamą selekcininkų arba jų įgaliotų atstovų pagal veislės palaikymo metodiką;

7.2.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas elitinei sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

7.2.3. naudojama sertifikuotai pirmos arba antros reprodukcijos sėklai išauginti;

7.2.4. atitinka 7.2.1–7.2.3 punktuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones, arba šio reikalavimų aprašo 2–3 prieduose nustatytais atvejais, taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

7.3. Sertifikuota pirmos reprodukcijos sėkla (sutrumpintai žymima C1) – tai sėkla, kuri:

7.3.1. gaunama vieną kartą padauginus elitinę sėklą arba selekcininko ar jo įgalioto atstovo prašymu iš aukštesnių sėklos kategorijų;

7.3.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas sertifikuotai pirmos reprodukcijos sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

7.3.3. naudojama sertifikuotai antros reprodukcijos sėklai ar nesėkliniams grūdams išauginti;

7.3.4. atitinka šio reikalavimų aprašo 7.3.1–7.3.3 punktuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

7.4. Sertifikuota antros reprodukcijos sėkla (sutrumpintai žymima C2) – tai sėkla, kuri:

7.4.1. gaunama vieną kartą padauginus sertifikuotą pirmos reprodukcijos sėklą arba selekcininko ar jo įgalioto atstovo prašymu iš aukštesnių kategorijų sėklos;

7.4.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas sertifikuotai antros reprodukcijos sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

7.4.3. naudojama javų auginimui;

7.4.4. atitinka šio reikalavimų aprašo 7.4.1–7.4.3 punktuose išdėstytus reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiąsias priemones arba oficialiąją priežiūrą.

IV. GRIKIŲ SĖKLOS SERTIFIKAVIMAS

8. Superelitinė, elitinė, sertifikuota pirmos ir antros reprodukcijos sėkla sertifikuojama, jeigu:

8.1. veislės įrašytos į Nacionalinį augalų veislių sąrašą (toliau – Augalų veislių sąrašas), kuris tvirtinamas Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymu, ar į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos tinkamų veislių sertifikavimui sąrašą (toliau – EBPO tinkamų veislių sertifikavimui sąrašas);

8.2. asmenys, dauginantys ir tiekiantys rinkai sėklą, atestuoti žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;

8.3. sėklos augintojas turi licencinę sutartį dėl veislių, kurioms taikoma teisinė apsauga;

8.4. sėklinis grikių pasėlis ir sėklos siuntos kokybė atitinka šiame reikalavimų apraše išdėstytais nuostatais;

8.5. sėkla supilta į fasuotes, kurias galima sandariai uždaryti;

8.6. oficialusis ar įgaliotasis bandinių ėmėjas iš sėklos siuntos fasuotės paėmė bandinį pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos patvirtintą sėklos bandinių ėmimo metodiką;

8.7. sėkla paženklinta etikete, kuri atitinka šio reikalavimų aprašo 39–41 punktų nuostatas;

8.8. sėklos kokybės tyrimai atlikti oficialiojoje ar įgaliotojoje laboratorijoje.

9. Kai superelitinės, elitinės, sertifikuotos pirmos ir antros reprodukcijos sėklinis grikių pasėlis ir sėklų siuntos atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, Valstybinė augalininkystės tarnyba išduoda sėklos sertifikatą.

V. REIKALAVIMAI SĖKLINIAMS PASĖLIAMS

10. Oficialiajam ar įgaliotajam aprobuotojui atliekant sėklinių pasėlių aprobavimą, pasėlio savininkas privalo pateikti sėklos įsigijimo dokumentus, lauko schemas, duomenis apie priešėlius, sėjomainas, izoliacinius atstumus.

11. Aprobuojama pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus metodinius nurodymus.

12. Grikių sėkliniai pasėliai aprobuojami vieną kartą.

13. Aprobuojama, kai, atsižvelgiant į pasėlių būklę ir augimo tarpsnį, yra sąlygos atlikti atitinkamą apžiūrą. Esant būtinybei, Valstybinė augalininkystės tarnyba gali pakartotinai aprobuoti sėklines pasėlius.

14. Grikių veislių sėklinio pasėlio laukas, kurio bus aprobuojamas kontrolinių laukelių dydis, jo dalių skaičius ir išdėstymas, nustatomas pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus aprobavimo metodinius nurodymus.

15. Pasėliai turi būti tapatūs ir gryni pagal individų charakteristikas.

16. Sėkliniai grikių negali būti auginami tame pat lauke po tos pat rūšies augalų.

17. Sėkliniuose grikių pasėliuose negali būti karantininių piktžolių.

18. Grikių veislių sėklinis pasėlis turi atitikti šio reikalavimų aprašo 1–2 priedų ir šio skyriaus reikalavimus.

VI. GRIKIŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMAI

19. Sertifikuojama sėkla turi atitikti šio reikalavimų aprašo 3 priede nurodytas sąlygas. Sertifikuojama superelitinė sėkla turi atitikti elitinei sėklai keliamus reikalavimus.

20. Sėkla, neatitinkanti šio reikalavimų aprašo 3 priede nurodytų rodiklių, gali būti priskirta žemesnei kategorijai arba pripažįstama netinkama.

21. Bandiniai iš sertifikavimui skirtų sėklos siuntų turi būti imami oficialiai arba oficialiai prižiūrint pagal patvirtintus metodus.

22. Sėklos bandiniai imami iš vienarūšių siuntų, didžiausias sėklos siuntos svoris – 10 000 kg, pristatomasis bandinys – 600 g.

23. Didžiausias sėklos siuntos svoris negali viršyti 5 proc. šio reikalavimų aprašo 22 punkte nurodyto svorio.

24. Sėklos užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais turi būti minimalus. Sėkloje negali

būti gyvų svirno kenkėjų, jų lervų, tuščiųjų avių ir totorinių grikių sėklų.

25. Sėklos daigumo galiojimo laikas – vieneri metai.

26. Kiekvienai sertifikuojamai sėklos siuntai Valstybinė augalininkystės tarnyba išduoda sėklos sertifikatą.

27. Trūkstant sėklos, žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintu laikotarpiu gali būti nustatyti kitokie sertifikuojamos sėklos rodikliai, negu nurodyta šio reikalavimų aprašo 3 priede.

VII. GRIKIŲ SĖKLOS TIEKIMO RINKAI REIKALAVIMAI

28. Tiekiami rinkai superelitinė, elitinė, sertifikuota pirmos ir antros reprodukcijos grikių sėkla turi būti sertifikuota ir veislės įrašytos į Augalų veislių sąrašą ar EBPO tinkamų veislių sertifikavimui sąrašą.

29. Tiekiamos rinkai superelitinės, elitinės, sertifikuotos pirmos ir antros reprodukcijos sėklos fasuotės turi būti paženklintos oficialiosios institucijos etiketėmis.

30. Valstybinė augalininkystės tarnyba kontroliuoja sėklą rinkoje, siekdama nustatyti, ar tiekėjai laikosi nuostatų, nurodytų šių reikalavimų apraše.

31. Valstybinė augalininkystės tarnyba gali sertifikuoti:

31.1. superelitinę, elitinę, sertifikuotą pirmos ir antros reprodukcijos sėklą, kuriai dar nebaigti atlikti kokybės, ypač daigumo, tyrimai, nurodyti šių reikalavimų 3 priede. Tokia sėkla sertifikuojama tik asmeniui pateikus išankstinius sėklos kokybės tyrimų rezultatus bei šią informaciją:

31.1.1. pirmojo pirkėjo vardą, pavardę / pavadinimą;

31.1.2. pirmojo pirkėjo adresą / buveinę;

31.2. elitinę sėklą, kuri neatitinka šio reikalavimų aprašo 3 priede išdėstytų daigumo rodiklių, leidžiama tiekti rinkai. Šiuo atveju etiketėje nurodomas daigumas, asmens vardas ir pavardė / pavadinimas, adresas / buveinė bei sėklos siuntos numeris.

32. Tiekėjas yra atsakingas, kad tiekiamos rinkai sėklos kokybė atitiktų šio reikalavimų aprašo 3 priede nurodytus kokybės rodiklius.

33. Genetiškai modifikuotų augalų veislių fasuočių etiketėse ir sėklos sertifikate turi būti užrašas GMO (genetiškai modifikuotas organizmas).

34. Selekciniui pageidaujant genealoginių individų aprašymas laikomas konfidencialia informacija.

35. Sėklos tiekimu rinkai nelaikomi šie veiksmai:

35.1. sėklos tiekimas kontrolės institucijoms, siekiant atlikti oficialius tyrimus;

35.2. sėklos tiekimas paslaugų teikėjams, siekiant jas apdoroti ar fasuoti, kai paslaugų teikėjas neįgauna turtinių teisių į sėklą;

35.3. sėklos tiekimas tam tikromis sąlygomis paslaugų teikėjams, turint tikslą išauginti tam tikrą žemės ūkio žaliavą, skirtą pramoniniams tikslams, ar išauginti sėklą, skirtą tolesniam dauginimui. Šiuo atveju turi būti užtikrinta, kad paslaugų teikėjas neįgytų turtinės teisės į patiektą sėklą ar į gautą derlių. Sėklos tiekėjas turi pateikti Valstybinei augalininkystės tarnybai sutarties ar jos atitinkamų dalių kopijas, sudarytas su paslaugų teikėju. Sutartyje turi būti nurodyta, kokius reikalavimus atitinka tiekiamą sėklą.

36. Sėkla laikoma atskirai pagal kategorijas ir reprodukcijas. Rinkai sėkla ruošinama ir laikoma siuntomis. Sėklos siuntos kokybė patvirtinama sėklos sertifikatu.

37. Tiekiami rinkai superelitinė sėkla turi atitikti elitinei sėklai keliamus reikalavimus. Superelitinė, elitinė, sertifikuota pirmos ir antros reprodukcijos sėkla turi būti tiekiami rinkai tik homogeniškomis siuntomis ir sandariose fasuotėse. Fasutes ženklina Valstybinė augalininkystės tarnyba. Jos turi būti paženklintos taip, kad nebūtų galima atidaryti nepažeidus ženklinimo sistemos. Fasutes ženklinamos prie jų pritvirtinant etiketes.

38. Fasutes, paženklintas Valstybinės augalininkystės tarnybos etiketėmis, gali pakartotinai ženklinti tik Valstybinė augalininkystės tarnyba. Pakartotinai ženklindama sėklos

fasuotes, prie jų tvirtina lipduką, kuriame nurodo:

38.1. „pakartotinis ženklėjimas“;

38.2. pakartotinio ženklėjimo data;

38.3. „Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos“.

39. Ant superelitinės, elitinės, sertifikuotos pirmos ir antros reprodukcijos sėklos fasuočių tvirtinamos Valstybinės augalininkystės tarnybos etiketės turi būti nenaudotos, ne mažesnės kaip 110 x 67 mm dydžio ir jose turi būti tokia informacija:

39.1. Superelitinės sėklos etiketėje turi būti pateikta ši informacija:

39.1.1. nuoroda „Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;

39.1.2. sėklos siuntos numeris;

39.1.3. ženklėjimo data (metai, mėnuo);

39.1.4. bandinio ėmimo data (metai, mėnuo);

39.1.5. augalo rūšis;

39.1.6. veislė;

39.1.7. žodžiai „superelitinė sėkla“;

39.1.8. sėklos išauginimo šalis;

39.1.9. deklaruojama neto ar bruto masė;

39.1.10. jei sėkla yra chemiškai apdorota, nurodoma apdorojimo medžiaga bei apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis.

39.2. Elitinės, sertifikuotos pirmos ir antros reprodukcijos sėklos etiketėje turi būti pateikta ši informacija:

39.2.1. „Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;

39.2.2. siuntos numeris;

39.2.3. ženklėjimo data (metai, mėnuo);

39.2.4. bandinio ėmimo data (metai, mėnuo);

39.2.5. augalo rūšis, nurodyta bent lotyniškais raidėmis užrašytu botaniniu pavadinimu, kuris gali būti sutrumpintas, nenurodant autorių pavadinimų ar pavardžių;

39.2.6. veislė, nurodyta bent lotyniškais raidėmis;

39.2.7. kategorija;

39.2.8. sėklos išauginimo šalis;

39.2.9. deklaruojama neto ar bruto masė;

39.2.10. jei sėkla yra chemiškai apdorota, nurodoma apdorojimo medžiaga bei apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis.

40. Griklių sėklos etikečių spalvos:

40.1. superelitinės sėklos A – balta su violetine 5 mm pločio nuo kairiojo viršutinio kampo į dešinę įžambiai einančia juosta;

40.2. elitinės sėklos B – balta;

40.3. sertifikuotos sėklos pirmos reprodukcijos C1 – mėlyna;

40.4. sertifikuotos sėklos antros reprodukcijos C2 – raudona.

41. Kiekvienai sėklos siuntai suteikiamas numeris, kuriame žymimi:

41.1. sertifikavimo metai (dviženklis skaičius);

41.2. apskrities (auginimo vietovės) pavadinimas (santrumpa);

41.3. tiekėjo registracijos numeris;

41.4. griklų siuntos eilės numeris;

41.5. šalies kodas (LT).

42. Valstybinė augalininkystės tarnyba nustato šias sąlygas dėl informacijos pateikimo neištrinamais spaudmenimis ant elitinės, sertifikuotos pirmos ir antros reprodukcijos griklų sėklos fasuočių:

42.1. informacija neištrinamais spaudmenimis išspausdinama arba įspausdinama ant fasuotės;

42.2. spausdinimo ar įspaudimo išdėstymas ir spalva turi atitikti naudojamos etiketės

spalvą;

42.3. išspausdinami arba įspaudžiami duomenys yra nurodyti šio reikalavimų aprašo 39.2.4, 39.2.5 ir 39.2.8 punktuose;

42.4. kiekviena fasuotė turi oficialiai priskirtą serijos numerį, kurį neištrinamais spaudmenimis išspausdina, įspaudžia ar perforuoja fasuotę spausdinanti įmonė. Ji informuoja Valstybinę augalininkystės tarnybą apie išduotų fasuočių skaičių ir serijos numerius;

42.5. Valstybinė augalininkystės tarnyba kontroliuoja parduotos sėklos kiekio, įskaitant kiekvienos siuntos fasuočių skaičių ir turinį, taip pat serijos numerių apskaitą ir tikrina gamintojų apskaitos dokumentus.

VIII. REIKALAVIMAI ĮGALIOJESiems APROBUOTOJAMS

43. Įgaliotasis aprobuotojas privalo turėti įgaliotojo aprobuotojo leidimą, kurį išduoda Valstybinė augalininkystės tarnyba, būti kvalifikuotas ir raštu pateikti pasižadėjimą, kuriuo pasižada laikytis aprobavimo metodinių nurodymų. Įgaliotasis aprobuotojas negali turėti asmeninės naudos, susijusios su aprobavimo atlikimu.

44. Įgaliotąjį aprobuotoją kontroliuoja oficialusis aprobuotojas.

45. Oficialusis aprobuotojas privalo kontroliuoti ne mažiau kaip 5 proc. įgaliotojo aprobuotojo aprobuotų sėklinių pasėlių.

46. Oficialiajam aprobuotojui nustatius, kad įgaliotasis aprobuotojas tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė aprobavimo metodikos nurodymus, jam pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintą tvarką turi būti laikinai sustabdomas leidimas aprobuoti sėklinius pasėlius ir paskiriamas atitinkamas mokymo kursas, kurį išklauses įgaliotasis aprobuotojas privalo išlaikyti egzaminą. Jei nuo pažeidimo nustatymo datos pažeidimas per metus pasikartoja, įgaliotajam aprobuotojui panaikinamas įgaliotojo aprobuotojo leidimas. Valstybinė augalininkystės tarnyba užtikrina, kad pažeidimo atveju patikrintos sėklos sertifikavimas būtų panaikinamas, nebent būtų įrodyta, kad ši sėkla atitinka visus jai keliamus reikalavimus.

IX. REIKALAVIMAI ĮGALIOJESiems BANDINIŲ ĖMĖJAMS

47. Įgaliotasis bandinių ėmėjas privalo turėti įgaliotojo bandinių ėmėjo leidimą, kurį išduoda Valstybinė augalininkystės tarnyba.

48. Įgaliotasis bandinių ėmėjas privalo turėti reikiamą kvalifikaciją, kuri įgyta mokymo kursuose, surengtuose pagal oficialiesiems bandinių ėmėjams taikomus reikalavimus, išlaikius kvalifikacinius egzaminus.

49. Įgaliotieji bandinių ėmėjai gali būti:

49.1. nepriklausomi fiziniai asmenys;

49.2. fizinių arba juridinių asmenų, neužsiimančių grikių sėklos gamyba, dauginimu, perdirbimu, tiekimu rinkai, samdomi fiziniai asmenys;

49.3. fizinių arba juridinių asmenų, užsiimančių sėklos gamyba, dauginimu, perdirbimu, tiekimu rinkai, samdomi fiziniai asmenys. Šiuo atveju įgaliotasis bandinių ėmėjas bandinius gali imti tik iš sėklos siuntų, pagamintų šių fizinių arba juridinių asmenų vardu, išskyrus atvejus, kai pirmiau paminėti fiziniai arba juridiniai asmenys, prašymą dėl sėklos sertifikavimo padavęs asmuo ir Valstybinė augalininkystės tarnyba susitaria kitaip.

50. Įgaliotąjį bandinių ėmėją, imantį sėklos bandinius, kontroliuoja oficialusis bandinių ėmėjas. Imant bandinius automatinio būdu, turi būti laikomasi procedūrų, patvirtintų Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymu, ir tai atliekama oficialiai prižiūrint.

51. Oficialiosios priežiūros pagal šio reikalavimų aprašo 50 punktą taikymo tikslais oficialieji sėklos bandinių ėmėjai ima kontrolinius bandinius iš dalies grikių sėklos, kuri skirta sertifikuoti, siuntų. Ši dalis turi būti ne mažesnė kaip 5 proc. Kontrolinis bandinys neimamas automatinio būdu. Kontroliniai bandiniai palyginami su sėklos bandiniais, paimtais iš tos

pačios siuntos oficialiai prižiūrint.

52. Oficialiajam bandinių ėmėjui nustačius, kad įgaliotasis bandinių ėmėjas tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė bandinių ėmimo metodikos nurodymus, jam pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintą tvarką turi būti laikinai sustabdomas leidimas imti sėklos bandinius ir paskiriamas atitinkamas mokymo kursas, kurį išklauseęs įgaliotasis bandinių ėmėjas privalo išlaikyti egzaminą. Jei nuo pažeidimo nustatymo datos pažeidimas per metus pasikartoja, įgaliotajam bandinių ėmėjui panaikinamas įgaliotojo bandinių ėmėjo leidimas. Valstybinė augalininkystės tarnyba užtikrina, kad pažeidimo atveju patikrintos sėklos sertifikavimas būtų panaikinamas, nebent būtų įrodyta, kad ši sėkla atitinka visus jai keliamus reikalavimus.

X. REIKALAVIMAI ĮGALIOTOSIOMS LABORATORIJOMS

53. Įgaliotoji laboratorija privalo turėti Valstybinės augalininkystės tarnybos išduotą leidimą, suteikiantį teisę atlikti grikių sėklos kokybės tyrimus.

54. Įgaliotoji laboratorija privalo:

54.1. turėti techninio vadovavimo sėklų tyrimų laboratorijai kvalifikaciją atitinkantį darbuotoją, kuris tiesiogiai atsakytų už laboratorijos techninę veiklą;

54.2. turėti reikiamos kvalifikacijos, kuri įgyjama mokymo kursuose, surengtuose pagal oficialiosios sėklų tyrimų laboratorijos darbuotojams taikomus reikalavimus, išlaikius kvalifikacinius egzaminus darbuotoją;

54.3. būti įkurta patalpose ir turėti įrangą, kurią Valstybinė augalininkystės tarnyba laiko tinkama sėklai tirti.

55. Įgaliotoji laboratorija gali būti:

55.1. nepriklausoma;

55.2. priklausanti juridiniam asmeniui, užsiimančiam sėklos gamyba, dauginimu, perdirbimu, tiekimu rinkai. Šiuo atveju įgaliotoji laboratorija gali tirti tik sėklos siuntas, kurias pagamino šio juridinio asmens vardu, išskyrus atvejus, kai minėtas juridinis asmuo, prašymą dėl sėklos sertifikavimo padavęs asmuo ir Valstybinė augalininkystės tarnyba susitaria kitaip.

56. Įgaliotosios laboratorijos veiklą, susijusią su sėklos tyrimais, kontroliuoja Valstybinė augalininkystės tarnyba.

57. Oficialiosios priežiūros pagal šio reikalavimų aprašo 56 punktą taikymo tikslais oficialaus sėklos tyrimo metu kontroliuojama dalis sėklos siuntų, skirtų oficialiajam sertifikavimui. Ši dalis turi būti ne mažesnė kaip 5 proc.

58. Oficialiajai laboratorijai nustačius, kad įgaliotoji laboratorija tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė sėklos kokybės tyrimų metodikos nurodymus, jai pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintą tvarką turi būti laikinai sustabdomas arba panaikinamas leidimas atlikti sėklos kokybės tyrimus. Valstybinė augalininkystės tarnyba užtikrina, kad pažeidimo atveju patikrintos sėklos sertifikavimas būtų panaikinamas, nebent būtų įrodyta, kad ši sėkla atitinka visus jai keliamus reikalavimus.

XI. GRIKIŲ SĖKLOS LAIKYMAS

59. Sėkla turi būti laikoma uždaroje, neužkrėstoje kenkėjais ir jų lervomis patalpose.

60. Jei sandėlio grindys ne medinės, fasuotės su sėkla turi būti kraunamos ant medinių padėklų ar stelažų.

61. Kiekviena sėklos siunta turi būti laikoma atskirai. Tarp siuntų turi būti paliktas ne mažesnis kaip 0,7 m tarpas.

62. Prie kiekvienos siuntos turi būti patogus priėjimas.

XII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

63. Už šių reikalavimų aprašo nuostatų nesilaikymą asmenys atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Privalomųjų rinkai tiekiamos grikių
sėklos kokybės reikalavimų aprašo
1 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2010 m. lapkričio 26 d.
įsakymo Nr. 3D-1034 redakcija)

MAŽIAUSI ATSTUMAI TARP PASĖLIŲ

Pasėlis	Mažiausias atstumas, m
Iki tos pačios rūšies kitos veislės pasėlio: auginant superelitinę sėklą	1000
auginant elitinę ir sertifikuotą (C1 ir C2) sėklą	1000
Iki tos pačios veislės kitos kategorijos pasėlio auginant superelitinę sėklą	500
auginant elitinę ir sertifikuotą (C1 ir C2) sėklą	250
Iki gretimų pasėlių (siekiant išvengti mechaninio užterštumo, nuimant sėklos derlių): auginant superelitinę sėklą	ne siauresnė kaip 0,4 m skiriamoji juosta
auginant elitinę ir sertifikuotą (C1 ir C2) sėklą	

Privalomųjų rinkai tiekiamos grikių
sėklos kokybės reikalavimų aprašo
2 priedas
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2010 m. lapkričio 26 d.
įsakymo Nr. 3D-1034 redakcija)

MAŽIAUSIAS VEISLĖS GRYNUMAS GRIKIŲ PASĖLIUOSE

Kategorija	Mažiausias veislės grynumas, proc.
Elitinės sėklos (B)	99,9
Sertifikuotos pirmos reprodukcijos sėklos (C1)	99,7
Sertifikuotos antros reprodukcijos sėklos (C2)	99,0

Privalomųjų rinkai tiekiamos grikių
sėklos kokybės reikalavimų aprašo
3 priedas

(Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2010 m. lapkričio 26 d.
įsakymo Nr. 3D-1034 redakcija)

GRIKIŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMAI

Rūšis ir kategorija	Mažiausias daigumas (grynos sėklos, proc.)	Mažiausias analitinis grynumas (švarumas) (proc., nuo masės)	Priemaišų 1000 g, ne daugiau kaip, vnt.				Sėklų drėgmė ne didesnė kaip, proc.
			Iš viso kitų augalų rūšių	iš jų:			
				sunkiai išvalomų kultūrinių augalų	kitų augalų ir piktžolių	tarp jų dirvinio ridiko	
B	80	98	20	5	15	5	15,5
C1 ir C2	80	97	100	20	80	35	15,5